

Tanítási tervezet

1. Alapadatok

Az óra időpontja: 2024.04.08. (hétfő) 12:20–13:05

Iskola, osztály: 10/B

Iskola neve és címe: : I. Kerületi Szilágyi Erzsébet Gimnázium (1016 Budapest, Mészáros u. 5-7.)

Tanít: Kavecsánszki András

Témakör megnevezése: Magyarország a 21. században

Tanítási egység (téma) címe: Magyarország demográfiai változása a 21. században

Az óra (jellemző) típusa: Új ismereteket szerző és feldolgozó óra

2. Tantervi követelmények

2.1. A tanítási óra oktatási céljai:

- A tanulók képesek legyenek ábrák, tematikus térképek, korfa elemzésére.
- A tanulók képesek legyenek átlátni milyen folyamatok alakítják hazánk demográfiai változását.
- A tanulók képesek legyenek önálló gondolatok megfogalmazására, hogy miként lehetne gátat szabni a népeség csökkenésnek.
- A tanulók tudjanak párhuzamot vonni a magyarországi népesség csökkenés és a világ népesség növekedése között.

2.2. A tanítási óra képzési, fejlesztési céljai:

- A kommunikációs kompetencia fejlesztése.
- Az anyanyelvi kommunikációs kompetencia fejlesztése.
- A páros munkában történő feladatvégzés gyakorlása, hatékony együttműködés fejlesztése.
- A gondolkodási műveletek és készségek fejlesztése: összefüggések megértése azokból való következtetés.
- Ábraelemzés az információk összekapcsolása következtetések levonása.

2.3. A tanítási óra nevelési céljai:

- Dialektikus gondolkodásra nevelés – földrajzi összefüggések megláttatása.
- Ok-okozati kapcsolatok feltárása megértése.

2.4. Oktatási követelmények:

- Fogalmak:
 - új: Népszámlálás, KSH, család modellek,
 - megerősítendő: Természetes szaporodás, természetes fogyás, korfa, korszerkezet, migráció, születéskor várható élettartam.
- Folyamatok:
 - új: Miként próbálják a gyermek vállalási kedvet növelni, milyen eredménnyel?
 - megerősítendő: Népességszám csökkenésének folyamata, következményei.
- Összefüggések:
 - új: korszerkezet átalakulásának hatása a gazdasági szerkezetére
 - megerősítendő: gazdasági helyzet, szociális ellátórendszer nehézsége.
- Megfigyelések, vizsgálatok, kísérletek:
 - Képek / ábrák megfigyelése és vizsgálata
- Fejlesztendő készségek, kompetenciák (mit, mivel?):
 - gondolkodási készségek (például összefüggések felismerése megértése)
 - A személyes és társas kompetenciák (például páros munkánál)
 - Tanulási kompetencia (például kiadott segédletek képek/ábrák alapján képesek vázlatot készíteni és lényeges információkat kiemelni)
 - Anyanyelvi kommunikációs kompetenciák

- f. Főbb tanulói tevékenységek:
- kép/ábra elemzése
 - vázlatkészítés
 - páros munka
 - tanulói közlés

3. Szemléltető és munkaeszközök

- Prezentáció
- középiskolai földrajz atlasz
- füzet
- tábla
- kivetítő

4. Felhasznált irodalom

- Kovács Zoltán: Néesség és település földrajz 2015
- OFI (2021): Földrajz 9-10.tankönyv II. kötet
- OFI(2020): középiskolai földrajz atlasz
- A 2020-as NAT-hoz illeszkedő kerettanterv-földrajz 9–10. évfolyamra

5. Mellékletek jegyzéke

1. melléklet: PPT (9dia)
2. melléklet: Kvízkérdések

Az óra részletes felépítése

Idő	Az óra menete	Didaktikai mozzanat	Didaktikai módszer	Munkaforma	Eszköz
0-1.p	Az óra kezdete, szinkronizáció. Adminisztráció, téma felvezetése.	-	-	-	-
1-5.p	Ráhangolódás az órára. A ppt segítségével kitekintünk az Európa(Portugália, Izland) és Európán kívüli (Egyesült Arab Emírségek, Dél-Korea) ország korfáira. Cél hogy a tanulók lássák, hogy közel Magyarországgal azonos területű országok milyen népességgel rendelkeznek (1. melléklet 2-3 dia)	Ráhangolódás	tanári közlés	egyéni	Számítógép, projektor, ppt, földrajz atlasz tábla.
4-7.p	A tanulók korábbi ismereteik és egy kivett diagram segítségével következtetéseket, tendenciákat kell megállapítaniuk, hogy mitől függ egy adott népesség számának alakulása.(1. melléklet 4-5.)	ismeretek felelevenítése, rögzítése	Tanulók egyéni munkája kérdésekkel tanuló közlés tanári közlés	páros /egyéni munka, frontális osztálymunka	Számítógép, projektor, ppt, földrajz atlasz, füzet, tábla.
8-16.p	Kivetített képek segítségével a tanulóknak páros munkában össze kell szedniük azokat az okokat, amelyek a gyermek vállalási kedv csökkenéséhez vezetnek. Majd közösen megbeszéljük ezeket. (1. melléklet 6.dia)	tananyag feldolgozása, és ismeretek rögzítése	tanári közlés, Tanulók egyéni munkája irányított kérdésekkel tanuló közlés	párosmunka/ frontális osztálymunka	Számítógép, projektor, ppt, földrajz atlasz, füzet infó grafika, tábla.
16-30.p	A tanulóknak a kivetített magyarországi korfát kell elemezniük, és az ezzel kapcsolatos kérdéseket megválaszolni, valamint következtetéseket kell megállapítaniuk. (1. melléklet 7.dia)	tananyag feldolgozása, és ismeretek rögzítése	Tanulók egyéni munkája irányított kérdésekkel tanuló közlés tanári közlés	páros /egyéni munka, frontális osztálymunka	Számítógép, projektor, ppt, földrajz atlasz, füzet, tábla.
30-35.p	A magyarországi demográfiai helyzet megismerése után a tanulóknak saját ismereteik alapján, irányított kérdések segítségével kell következtetéseket levonni, hogy a magyar kormány milyen intézkedéseket fogantat a népesség növekedése érdekében ? (1. melléklet 9.dia)	tananyag feldolgozása, és ismeretek rögzítése	Tanulók egyéni munkája irányított kérdésekkel tanuló közlés tanári közlés	páros /egyéni munka, frontális osztálymunka	Számítógép, projektor, ppt, földrajz atlasz, füzet, tábla.
35-43.p	Kvíz: több magyarországi népesedéséhez kapcsolódó kérdéstről kell eldönteni a tanulóknak, hogy igazak vagy hamisak.(2. melléklet)	tananyag feldolgozása, és ismeretek	Tanulók egyéni munkája irányított kérdésekkel	páros munka	Számítógép, projektor, ppt, földrajz atlasz,

		rögzítése			füzet
44-45.p	Az órán tanultak összegzése óra értékelése, elköszönés.	összegzés, értékelés	tanári közlés	-	-

Mellékletek

1. melléklet: PPT(9dia)

2. melléklet Kvízkérdések

- A Covid-járvány után megnőtt a válások száma Magyarországon? **Igaz**
(2019 – 17600 db, 2021 – 18092 db)
- A házasságkötések száma 2011-ben (36000) magasabb volt mint 2019-ben (65000)? **Hamis**
- Többen váltak el 40 évvel ezelőtt, mint manapság? **Hamis**
- A nőtlenek és hajadonok arányának száma ma magasabb (2011-ben 33%) mint 1980-ban(18%)? **Igaz**
- A Magyarországon a három vagy több gyermekes család modell a legjellemzőbb? **Hamis**
1 – 55%, 2 – 33%, 3 – 12%
- Ma a felnőtt lakosság 15%-a él egyedül? **Igaz**
- A szülőkkel együtt élők száma magasabb volt 30 évvel ezelőtt, mint ma? **Hamis**
2011 = 31%
1980 = 16%
- A magyarországi családok közel 25%-a egyszülős család? **Igaz**